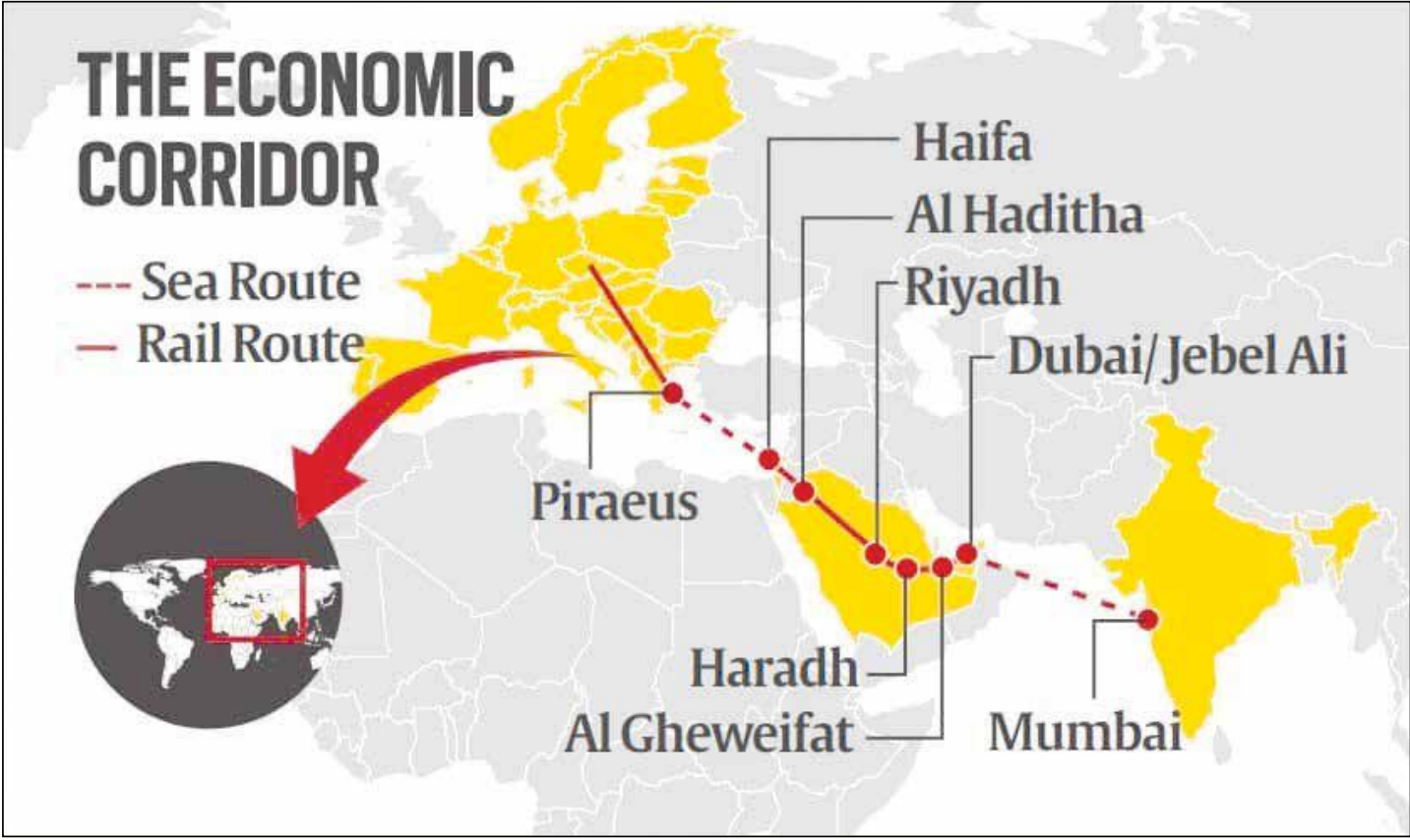

آمریکا راهبرد متفاوتی را در خاورمیانه دنبال می‌کند

هدف‌گذاری پنهان کریدور هند به اروپا

مرکز عربی برای تحقیقات و مطالعات سیاسی درمقاله‌ای به پروژه کریدور هند – غرب – آسیا – اروپا که توسط ایالات متحده

آمریکا پادشاهی عربستان سعودی، امارات متحده عربی، هند، فرانسه، آلمان، ایتالیا و اتحادیه اروپا امضا شد، پرداخت. این مرکز در این مقاله عنوان کرده که این کریدور که شامل ساخت خطوط راه آهن و خطوط لوله برای انتقال انرژی و کابل برای انتقال داده است، هدف آن تبدل منطقه خاورمیانه به عنوان منطقه نفوذ آمریکا در بحبوحه تلاش‌های چین برای تثبیت نفوذ خود در این منطقه است. از سوی دیگر یکی از اهداف بعدی این پروژه ادغام اسرائیل در منطقه عربی و تقویت موقعیت هند در مقابل چین است.

به باور نویسنده این مقاله، این پروژه که توسط ایالات متحده و اتحادیه اروپا حمایت می‌شود، حول محور اتصال هند به اروپا از طریق خاورمیانه ایجاد شده به طوری که هزینه‌های لجستیکی حمل و نقل را تا حدود

معاون دبیرکل سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا و هماهنگ کننده مذاکرات رفع تحریم‌ها در پی ملاقات با علی باقری کنی در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک تصریح کرد که سیاست اتحادیه اروپا در این زمینه رفع تحریم‌ها و مسائل هسته‌ای است. انریکه مورا روز شنبه با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت که موضوع برجام «طبق معمول در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد» مطرح شد.

وی با اشاره به دیدار با معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان و نماینده ایالات متحده آمریکا تصریح کرد که سیاست اتحادیه اروپا دستنیایی به توافق جامع با ایران است که از یک طرف، محدودیت‌های مشخصی را در برنامه هسته‌ای ایران ایجاد کند و از طرفی دیگر، سازوکارهای نظارتی قابل قبولی برای راستی‌آزمایی و نظارت بر لغو تحریم‌ها فراهم کند، به‌گونه‌ای که در نهایت، ایران بتواند یک صنعت هسته‌ای پایدار و شفاف داشته باشد. مورا تصریح کرد، توافقی با این ویژگی‌ها می‌تواند نامش برجام یا «بهترین توافق» باشد. اما هیچ جایگزین دیگری برایش نیست. به گزارش ایرنا، دیدار مورا با آقای باقری، سه شنبه گذشته در حاشیه مجمع عمومی سازمان

۴۰ درصد کاهش و فرصت‌های توسعه در منطقه را نیز افزایش می‌دهد.

در همین راستا این پروژه از دو کریدور تشکیل شده است: کریدور شرقی که هند را به کشورهای عربی خلیج فارس وصل می‌کند و کریدور شمالی که کشورهای خلیج فارس را از طریق اردن و اسرائیل به اروپا متصل می‌کند، بر اساس برآورد مرکز عربی، این پروژه اقتصادی، مراکز تجاری در قاره‌های آسیا و اروپا را به هم متصل می‌کند، توسعه و صادرات انرژی پاک را تسهیل می‌کند، از همکاری در زمینه‌های تجاری و تولیدی موجود حمایت می‌کند، امنیت غذایی و زنجیره تامین را تقویت می‌کند و شبکه‌های انتقال انرژی را به هم متصل و همچنین خطوط ارتباطی را از طریق کابل‌های زیردریایی برای اطمینان از دسترسی به برق بیوسسته هموار می‌کند.

اما ارائه پروژه به سه زبان اقتصادی برای درک اصول و اهداف آن کافی نیست، اهداف استراتژیک اساسی دیگری نیز پشت آن وجود

مورا تأکید کرد

اروپا دنبال دستیابی به ساز و کار رفع تحریم‌های ایران

ملل متحد در نیویورک برگزار شد و دوطرف به بررسی روند مذاکرات رفع تحریم ها پرداختند، گفت وگوها برای رفع تحریم های ظالمانه علیه ملت ایران در حالی به مراحل سرنوشته‌ساز رسیده که رسیدن به خط پایان و توافق نهایی معطل تصمیم‌های سیاسی غرب بویژه ایالات متحده آمریکا به عنوان طرف نقض کننده توافق برجام است.

هیات جمهوری اسلامی ایران تأکید دارد که لازمه رسیدن به توافق، پایدار بودن رفع تحریم‌ها به نحوی تضمین شده است و اینکه موضوعی نباید به عنوان اهرم فشار جهت استفاده علیه ایران در آینده باقی بماند.

مشارکت‌ها بین هند، کشورهای عربی حوزه خلیج فارس و اسرائیل. با ایجاد اتحاد اقتصادی بین این طرف‌ها، ایالات متحده قصد دارد از هرگونه تلاش ایران برای نزدیک شدن به هند جلوگیری کند، در واقع آمریکا به شدت تلاش می‌کند هند را از سرمایه‌گذاری در بندر چابهار ایران در دریای عرب که محور اصلی پروژه جاهطلبانه ایران برای ایجاد یک کریدور در جنوب ایران که هند و اروپا را بهم متصل می‌کند دور نگه دارد. در واقع، کریدور هند – خاورمیانه – اروپا عملاً به معنای حذف ایده پروژه ایرانی است که از طریق آن تهران می‌خواستست به گذرگاه اصلی در خط تجارت جهانی آسیا و اروپا تبدیل شود.

۵- افزایش توانایی هند برای رقابت با چین؛ از آنجایی که زیرساخت‌های حمل و نقل در این مقیاس رقابت پذیری را در سطح جهانی بسیار افزایش می‌دهد، سرمایه‌گذاری در این پروژه تحول آفرین تا حد زیادی فعالیت‌های اقتصادی هند را تقویت و فرصت‌های شغلی زیادی برای این کشور ایجاد می‌کند.

مهمتر از همه، کریدور پیشبنهادی زنجیره تامین جهانی را نسبت به کالاها و خدمات هندی انعطاف پذیرتر و رقابتی تر خواهد کرد.

این پروژه در صورت اجرا، هزینه‌های حمل و نقل بین هند و اروپا را کاهش می‌دهد و حرکت تجارت بین آنها را تا ۴۰ درصد سریعتر می‌کند و در نتیجه به رشد اقتصاد جهانی هند کمک می‌کند تا قدرتی موازی با چین و در برخی مواقع برتر از آن تشکیل دهد.

۶- این پروژه به مثابه تأییدی برای رهبری جهانی ایالات متحده است که بایدن نیز بر آن همواره تأکید و گفته؛ این لحظه مهمی برای

ایالات متحده است تا رهبری جهانی و تعهد خود را به حل چالش‌هایی که برای مردم سراس جهان مهم است نشان دهد.

به باور این اندیشکده، آمریکا می‌خواهد راه اندازی این پروژه این است که بگوید به دلیل اهمیت زیاد منطقه خاورمیانه از نظر ابراههای لازم برای تجارت جهانی، زنجیره تامین و منابع انرژی واشنگتن تمایلی برای ترک آن ندارد. ۳- ادغام اسرائیل در منطقه، چیزی که دولت بایدن با اشتیاق فراوان به دنبال آن است. پس از امضای «توافق ابراهیم» بین اسرائیل و اسارات، بحرین، مراکش و سودان، تمرکز آمریکا در سالل ۲۰۲۳ به تئلاش برای عادی سازی روابط بین عربستان سعودی و اسرائیل معطوف شد. از این رو پروژه کریدور اقتصادی گامی بزرگ در این مسیر است که مورد استقبال بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل، قرار گرفته به‌ طوری که وی آن را بزرگترین پروژه همکاری در تاریخ توصیف کرد که چهره خاورمیانه، اسرائیل و اروپا را تغییر خواهد داد.

۴- منزروی کردن ایران از طریق تقویت

جمهوری اسلامی ایران به دنبال توافقی است که در آن منفعت اقتصادی مردم تامین، موانع تجارت خارجی ایران رفع و محدودیت‌های غیرقانونی فروش نفت برداشته خواهد شد.

گفت وگوی مفصل وزرای خارجه ایران و عربستان

وزیران امور خارجه ایران و عربستان در دیدار و رایزنی با یکدیگر در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک، از بازگشایی سفارتخانه‌ها و استقرار سفراى دو کشور در تهران و ریاض اظهار خرسندی کردند. در ادامه دیدارهای دیپلماتیک وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در حاشیه اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک، حسین امیرعبداللهیان با فیصل بن فرحان وزیر امور خارجه کشور عربستان دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این دیدار موضوعات مورد علاقه دو کشور در حوزه دوجانبه و منطقه‌ای مورد گفت‌وگو و تبادل نظر قرار گرفت. طرفین در این دیدار در مسیر عزم جدی دو کشور برای ورود به مرحله جدید، از بازگشایی سفارتخانه‌ها و استقرار سفراى دو کشور در تهران و ریاض اظهار خرسندی کردند. امیرعبداللهیان افزود: بر مبنای ایده مطرح شده در دیدار ولعید عربستان، آمدادی تنظیم و امضای سند جامع همکاری‌های دو کشور را داریم.

همچنین لازم است در مسیر عزم دو کشور برای گسترش روابط در زمینه‌های مختلف دوجانبه بویژه اقتصادی و تجاری، کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور را فعال کنیم. امیرعبداللهیان بر ضرورت فعال‌سازی خطوط حمل و نقل هوایی و دریایی میان راه‌اندازی خطوط حمل و نقل هوایی و دریایی، تسهیلات کنسولی برای شهروندان و تقویت همکاری‌های ورزشی دو کشور تأکید کرد.

وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران همچنین

واکنش وزیر خارجه ایران به لفاظی جدید اسرائیل

نشان‌دهنده سواستفاده رژیم صهیونیستی از ابزارهای بین‌المللی است. امیرعبداللهیان تأکید کرد: صهیونیست‌ها خود دارنده صدها کلاک هسته‌ای هستند و با گستاخی تمام به برنامه‌های تهدیدآمیز خودشان ادامه می‌دهند. اما اساساً رژیم جعلی اسرائیل در جایگاهی نیست که کسی از جمله بخش مهمی از سخنرانی ایشان مربوط به ضرورت حمایت از بنیان خانواده بود و لازمست در چارچوب سازمان ملل در زمینه حفاظت از بنیان خانواده سازوکاری داشته باشیم. وزیر امور خارجه کشورمان در زمینه بحران اوکراین نیز ضمن تشریح مواضع اصولی کشورمان گفت، ما به تمامیت ارضی کشورها از جمله اوکراین پایبندیم. گوتروش دبیرکل سازمان ملل نیز ضمن اظهار خرسندی از این دیدار و تشکر از به اشتراک گذاشتن نکات گفته شده توسط وزیر امور خارجه کشورمان گفت دیدار خوبی با آقای دکتر رئیسی داشتیم. وی افزود از ابتکارات دیپلماتیک شما در حل و فصل مشکلات، رفع موانع و روابط با کشورها تشکر می‌کنم.

دیپلماسی

ویژه

تأثیر عامل خارجی در روابط ایران و مصر

«عصام عبد الشافی» در العربی الجدید می‌نویسد که یکی از مشکلات واقعی حاکم بر روابط مصر و ایران در طول هفت دهه گذشته به ویژه از سال ۱۹۵۲ و وقوع تحولات سیاسی در مصر نقش برخی کشورهایی است که طرف سوم را در این روابط تشکیل می‌دهند و بر روند این روابط تأثیرگذار بوده‌اند. پس از موفقیت انقلاب مصر در سرنگونی مبارک، میزانی از استقلال در سیاست خارجی مصر در قبال ایران پدیدار شد. محمد مرسی، رئیس جمهور فقید مصر در سال ۲۰۱۲ برای مشارکت در نشست عدم تعهد به تهران سفر کرد. محمود احمدی نژاد نیز در فوریه سالل ۲۰۱۳ به مصر سفر کرد و دیدارهای متعددی میان مسئولان و هیئت‌های اقتصادی دو کشور برگزار شد؛ اما این مرحله به علت کودتا در مصر چندان به طول نینجامید و اوضاع همانند گذشته شد و تأثیر عربستان سعودی، اسرائیل، ایالات متحده آمریکا و امارات متحده عربی بسر روابط مصر – ایران افزایش یافت. اگرچه هیچ مانع واقعی برای تقویت روابط مصر و ایران در دوره پس از کودتا (در مصر) وجود نداشت؛، اما وابستگی حکومت مصر به این سه طرف مانع مهمی بوده است. در چارچوب ملاحظات پیشین و دگرگونی‌هایی که روابط مصر و ایران ششاهد آن بوده است می‌توان گفت که عدم تعادل ساختاری که فرآیند سیاست گذاری خارجی مصر از آن رنج می‌برد با توجه به بحران‌های سیاسی و اقتصادی نظام سیاسی مصر ادامه خواهد یافت و این عدم تعادل پس از سیاست‌های عادی سازی که اکثر کشورهای حاشیه خلیج فارس با ایران اتخاذ کردند، چندین نتیجه اساسی خواهد داشت. نخستین آنها این است که حکومت مصر یکی از اهرم‌هایی را از دست داد که آن را برای ترساندن حکومت‌های حاشیه خلیج فارس از ایران به کار می‌گرفت.

دوم این‌که نظام مصر در سیاست خارجی خود وابسته‌تر خواهد شد و به علت قابلیت تسلیم شدن بیشتر در برابر فشارها به خاطر بحران‌های کنونی‌اش طرف سوم در کوتاه مدت تأثیر و سیطره بیشتری بر روابط نظام با ایران پیدا خواهد کرد. سومین نتیجه این است که این تحولات رخ داده در منطقه بلکه در جهان حکومت مصر را در سایه ضعف اقتصادی‌اش وادار می‌کند در موارد بسیاری سیاست‌هایی را بپذیرد که به آن دیکته می‌شود. مجالی برای خروج از این وابستگی وجود ندارد تا زمانی که این حکومت پابرجا است و سیاست‌های داخلی و خارجی‌اش بر همین مبنا پیش می‌رود مگر این‌که تاحدودی از اراده سیاسی‌ای برخوردار شود که به این کشور اجازه مانور با برگه چین و روسیه را بدهد.

اتمی

سفر رئیس سازمان انرژی اتمی به وین

«محمد اسلامی» رئیس سازمان انرژی اتمی ایران بهمنظور شرکت در شصت و هفتمین نشست سالانه کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در رأس هیئتی وارد وین شد.

معاون رئیس جمهوری پیش از ظهر روز دوشنبه سوم مهرماه (۲۵ سپتامبر) در کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به سخنرانی می‌پردازد. دیدار با مدبر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، بازدید از نمایشگاه تخصصی دستاوردهای صنعت هسته‌های ایران و دیدارهای دوجانبه با همتایان هسته‌ای برخی کشورهای، از جمله برنامه‌های رئیس سازمان انرژی اتمی ایران و هیات همراه در طول این سفر است. گفتنی است شصت و هفتمین نشست سالانه کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از سوم تا هفتم مهرماه (۲۵ تا ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۳) در وین پایتخت اتریش برگزار می‌شود.

پولیتیک

تأکید وزیر خارجه عمان

بر کنترل سطح تنش ایران و آمریکا

وزیر امور خارجه عمان با اشاره به تبادل اخیر زندانیان بین ایران و آمریکا، خواستار حفظ اقدامات اعتمادساز تهران و واشنگتن و پرهیز دو کشور از تشدید تنش‌ها شد. به گزارش «عمان ایزور»، «سید بدر بن حمد ابوسعیدی» وزیر امور خارجه عمان که در نشست خاورمیانه بنیاد رسانه‌ای المانیاتور در نیویورک شرکت کرده بود، گفت: نزدیک شدن ایران و آمریکا زمینه‌ساز آ برای صلح منطقه‌ای فراهم می‌سازد و تبادل اخیر زندانیان بین دو کشور به گفت‌وگوهای بیشتر و روابط نزدیک‌تر در ماه‌های آینده منجر خواهد شد.

وی از ایران و آمریکا خواست تا اقدامات اعتمادساز خود را حفظ کرده و از تشدید تنش به منظور حفظ ثبات اقتصاد جهانی خودداری کنند.

وزیر امور خارجه عمان همچنین حمایت خود را از بستری که ایران بتواند از طریق آن مذاکرات دوجانبه خود را ادامه دهد، اعلام کرد.

بوسعیدی از سوی دیگر با اشاره به برخی نگرانی‌ها درباره سیاست منطقه‌ای تهران، درباره توافق هسته‌ای و گفت‌وگوها بر سر بازگشت تمامی طرف‌ها به برجام گفت: این بهترین توافقی است که داریم.

وی تصریح کرد: کلید امنیت و یکپارچگی در خاورمیانه این است که بدانیم همه ما از جمله ایران بخشی از این منطقه هستیم و به همین دلیل در آینده منطقه هم منافع داریم. عمان به همراه قطر و سوئیس از جمله کشورهایی بود که در مذاکرات ایران و آمریکا بر سر تبادل پنج زندانی و آزادسازی ۶ میلیارد دلار از دارایی‌های بلوکه شده ایران نقش داشتند.

جامعه جهانی

تأکید ایران بر توقف اقدامات قهری یکجانبه

مشاور ویژه وزیر امور خارجه با تأکید بر ضرورت کاهش و ریشه‌کن کردن فقر، تغییر شرایط بین‌المللی از طریق توقف اقدامات قهری یکجانبه علیه کشورهای در حال توسعه را ضروری دانست. به گزارش ایرنا، کشورهای عضو گروه ۷۷ در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک در خصوص همکاری‌های توسعه‌ای فیما بین و اولویت‌ها و راهبرد این گروه به بحث و تبادل نظر پرداختند. «محمدصادق فاضلی» مشاور ویژه وزیر امور خارجه کشورمان با حضور در این نشست، ضمن قدردانی از تلاش‌های کوبا به‌عنوان رئیس دوره‌ای گروه ۷۷ و تبریک به اوگاندا برای تصدی ریاست این گروه در سال ۲۰۲۴، به تشریح اولویت‌های جمهوری اسلامی ایران و گروه ۷۷ پرداخت.

وی با اشاره به توجه جمهوری اسلامی ایران به مباحث زیست‌محیطی و برگزاری کنفرانس بین‌المللی مقابله با گرد و غبار در تهران، بر اراده جدی کشورمان برای مقابله با این پدیده بویژه از طریق گسترش همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی تأکید کرد. مشاور ویژه وزیر امور خارجه، ضمن برجسته کردن ضرورت‌های تقویت چندجانبه‌گرایی و وحدت و همبستگی میان اعضا، بر مخالفت با یکجانبه‌گرایی و اقدامات قهری یکجانبه از سوی این گروه تصریح کرد. فاضلی در پایان سخنان خود ضمن تأکید بر ضرورت کاهش و ریشه‌کن کردن فقر، تغییر شرایط بین‌المللی از طریق توقف اقدامات قهری یکجانبه علیه کشورهای در حال توسعه را ضروری دانست. به گزارش ایرنا، نشست کشورهای عضو گروه ۷۷ با شرکت وزرا و مقامات عالی‌رتبه ۱۳۴ کشور به‌صورت سالانه در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک برگزار می‌شود.

اکنوتومیک

پاکستان و وعده‌های تکراری واردات گاز از ایران

با وجود اینکه نزدیک به یک دهه از تعلل پاکستانی از عمل به تعهدات خود در قبال قرارداد احداث خط لوله گاز از ایران می‌گذرد، وزیر نفت و نیرو پاکستان به تاژی با این ادعا که کار پیگیری احداث خط لوله گاز ایران-پاکستان آغاز شده است، گفت: پیشهاد دریافت نفت و «گاز ارزان» از جمهوری اسلامی ایران روی میز اسلام‌آباد است. به گزارش رسانه‌های پاکستانی، «محمد علی» طی سخنانی در شهر «لاهور» بدون ارائه جزئیات بیشتر اعلام کرد که پاکستان کار بر روی پروژه انتقال خط لوله گاز از ایران را آغاز کرده است.

وی که بیشتر در دیدار با سفیر ایران در اسلام‌آباد وجود ذخایر عظیم انرژی در ایران را فرصتی برای رفع نیازهای ایران روز افزون پاکستان عنوان کرد: پاکستان درحال بررسی پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران برای خرید نفت و گاز ارزان است. محمد علی با اعلام کاهش ۲۰ درصدی تولید گاز در پاکستان در سال گذشته و برنامه دولت برای قطع نوبتی گاز در زمستان، اظهار داشت: پاکستان درصدد تأمین نفت و گاز ارزان برای غلبه بر بحران انرژی در داخل است.

در همین حال روزنامه پاکستانی «اکسپرس تریبون» به نقل از منابع آگاه نوشت: تهران طی مذاکرات اخیر به اسلام‌آباد اعلام کرده است که می‌خواهد قرارداد گاز آبی-بی را برای زنده نگه داشتن پروژه تمدید کند. این منابع افزودند: بر اساس شرایط توافق شده، یک تمدید در توافقنامه دوجانبه مجاز بود اما کشور می‌توانند آن را برای یک دوره دیگر تمدید کنند تا پروژه زنده بماند.